

רשומות

הצעות חוק

6 בנובמבר 1972

1025

כ"ט בחשוון תשל"ג

עמוד

59	חוק הבוררות (תיקון), תשל"ג-1972
60	חוק לתיקון סקודה השנתפיות (מס' 3), תשל"ג-1972

מ ב ו א

החוק המוצע בא לתקן את חוק הבוררות, תשכ"ח-1968, כדי להסדיר את הפעלתן של אמנות בינלאומיות בדבר הכרתם ואכיפתם של פסקי בוררות-חוץ, ובמיוחד האמנה שנחתמה בניו-יורק ביום 10 ביוני 1958. ממשלת ישראל אישרה את האמנה עוד בשנת 1959, אך להוראותיה טרם ניתן תוקף של חוק.

אמנת ניו-יורק דנה בהכרתו של פסק בוררות שניתן במדינה בעלת האמנה ובאכיפתו במדינה אחרת כאמור. ההכרה בפסק בוררות משמעותה שרואים את הפסק כמעשה בית דין בין הצדדים לבוררות. כל צד יכול להסתמך על פסק הבוררות בפני כל בית משפט בלי שיצטרך להביא ראיה לדברים האמורים בו, ובלבד שהפסק הוגש כשהוא מאומת כדין. העובדות שנקבעו בפסק הבוררות רואים אותן כנכונות, וזכויות הצדדים וחוביהם, כפי שהחלט עליהם בפסק, רואים אותם כמחייבים את הצדדים, ללא אפשרות של דיון בהם מחדש בבית המשפט. לפי האמנה אין לסרב הכרה או אכיפה של פסק בוררות אלא אם נתקיימה בו אחת העילות שפורשו באמנה. עילות אלה אינן חופפות את העילות שפורטו בסעיף 24 לחוק הבוררות, תשכ"ח-1968, אך דומות להן במהותן, כגון שהסכם הבוררות אינו ברי-תוקף, שהפסק ניתן מאת בורר שלא נתמנה כדין, או שהבורר פעל ללא סמכות.

חוק הבוררות (תיקון), תשל"ג-1972

- בסעיף 1 לחוק הבוררות, תשכ"ח-1968:** (להלן - החוק העיקרי), אחרי הגדרת בוררות" יבוא:
- "פסק בוררות-חוץ" - פסק בוררות שניתן מחוץ לישראל."
- אחרי סעיף 29 לחוק העיקרי יבוא:**
- 29א. בקשה לאישור או לביטול פסק בוררות-חוץ שחלה עליו אמנה בין-לאומית שישראל צד לה והיא קובעת הוראות בענין הנדון, תוגש ותידון בהתאם לאותן הוראות ובכפוף להן."
- אחרי סעיף 39 לחוק העיקרי יבוא:**
- 39א. אין בהוראות חוק זה כדי למנוע עיכוב הליכים, אישור וביטול פסק בוררות על פי חוק זה, אף אם חל על הסכם הבוררות דין חוץ, או שפסק הבוררות הוא פסק בוררות-חוץ, שלא חלה עליהם אמנה כאמור בסעיפים 6 או 29א או שאין באמנה הוראות כאמור שם."
- אחרי סעיף 41 לחוק העיקרי יבוא:**
42. שר המשפטים ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות לביצועו, ובין השאר רשאי הוא לקבוע סדרי דין מיוחדים במידה שהדבר דרוש לקיום אמנה בין-לאומית שישראל צד לה."

דברי הסבר

- 1 המבחן של תחולת אמנת ניו-יורק על פסק בוררות הוא שהפסק ניתן במדינה בעלת זולת המדינה שבה מבוקשת הכרתו או אכיפתו. י נתן תוקף למבחן זה כחלק מדיני מדינת ישראל.
- 2 סעיף זה מאפשר הלכה למעשה את ביצוען של אמנת ניו-יורק ושל כל אמנה שישראל צד לה והמסדירה אישור של פסק בוררות-חוץ. ביטול סקודת הבוררות (פסקי בוררות של חוץ), לפי סעיף 5, ישמש הסעיף המוצע גם יסוד לביטול גנבה בדבר ההוצאה לפועל של פסקי בוררות משנת 1927, שישראל צד לה.
- 3 סעיף זה דן בסמכויות של בית המשפט לעכב את ההליכים בבוררות ולאשר או לבטל הוראות כשאמנות בין-לאומיות שישראל צד להן נחלות על הסכם הבוררות או הפסק, הכל לפי הענין, וכן באמנות אלה הוראה בדבר עיכוב ההליכים או הנדונה בהליכים בסני בית המשפט או בדבר
- ביטול של בוררות שנדון בהליכים כאמור. מוצע להב- היר שיהיו לבית המשפט סמכויות אלה אף על פי שעל הסכם הבוררות חלים דיני חוץ או שהפסק ניתן בחוץ-לארץ.
- 4 חזק הקיים אינו קובע ששר המשפטים ממונה על ביצועו ואף אינו מעניק לו סמכות להתקין תקנות. הסעיף המוצע דרוש כדי להשלים את ביצוען של התחייבויות בין-לאומיות במישור של בוררות חוץ.
- 5 הוגשה תובענה לבית משפט בטכסוך שהוסכם למסרו לבוררות וחלה על הבוררות אמנה בין-לאומית שישראל צד לה והאמנה קובעת הוראות בענין עיכוב הליכים, ישתמש בית-המשפט בסמכותו לפי סעיף 5 בהתאם לאותן הוראות ובכפוף להן."
- 6 חזק נוסח סעיף 6 לחוק העיקרי שהסעיף המוצע מאזכר אותו:

החשבת, עמ' 184.

דברי הסבר

אמנת ניו-יורק לא ביטלה לחלוטין את מצד אחד אתה אין זהות בין בעלי הסכמי גניב אמנת ניו-יורק. מצד שני ממשיכים הסכמי גם בין בעלי אמנת ניו-יורק, אם כי במיד סימן 7 לאמנת ניו-יורק קובע שהסכמי ג בין בעלי אמנת ניו-יורק "משעה שיהיו ק זו ובמידה שיהיו קשורות בה".

כאמור, החוק המוצע מאפשר גם את גניבה; לכן אין צורך עוד בקיום הס לבטלה.

בדרך כלל יחולו על אכיפתם של פסקי בוררות חוץ תקנות סדרי הדין בעניני בוררות שהותקנו לפי חוק בתי המשפט (תשי"ז-1957); אולם יתכן שיתגלה צורך בהתאמות ושינויים לגבי פסקי-חוץ, ולכן מוצע להסמיך את שר המשפטים להתקין תקנות לפי חוק הבוררות.

סעיף 5 פקודת הבוררות (פסקי בוררות של חו"ל), 1934, כל מטרתה היא לתת חוקף לאמנת גניבה משנת 1927 ולפרוטוקול של גניבה בדבר סעיפי בוררות משנת 1923. במידה שישראל עדיין קשורה בפ רוטוקול זה, ניתן לקיים את ההתחייבויות שלה לפי סעיף 6 של החוק העיקרי.

² ע"ר 1934, תוס' 1, עמ' 165.

מתפרטת בזה הצעת חוק מטעם הממשלה:

חוק לתיקון פקודת השותפויות (מס' 3), תשל"ג-1972

1. ביטול סעיף 11. בפקודת השותפויות, סעיף 11 — בטל.

דברי הסבר

בנין בתים, ומשעשה כך תפורק השותפות וע"י בית-המשפט:

בתנאי שבטרם תבוטל התעודה ימסור ד לשותפות הודעה בכתב על רצונו לבטל ויתן לשותפות את האפשרות להשמיע את הביטול.

הוראה זו היא שארית ההגבלות שהיו המנדט בדבר כוחם של גופים משפטיים לה בדרך כלל. הנימוקים של המחוקק המנדו אלה אינן קיימות עוד; לכן בוטלה ההור בפקודת החברות — סעיף 15 — על ידי חו החברות (הוראות שונות), תשי"ד-1954, לבטל את ההוראה האמורה בפקודת השו

סעיף 11 לפקודת השותפויות אומר כך:

אין לרשום שותפות להכשרת קרקעות מבלי תעודה מאת הנציב העליון

11. (1) הרשם לא ירשום שותפות שמטרתה או אחת ממטרותיה היא רכישת קרקעות בכלל בארץ ישראל והכשרתן, אלא אם כן המציאו השותפים תעודה בתתימת ידו של הנציב העליון המיפה את כח הפירמה להחזיק קרקעות בכלל.

(2) הנציב העליון יוכל בכל עת שהיא לבטל את התעודה המאפשרת לפירמה להחזיק קרקע בכלל, ומחובתו לעשות זאת אם נתברר לו שהשותפות אינה מעבדת את האדמה שרכשה או אינה מפתחת אותה ע"י

¹ חוקי איי, פרק ק"ג, עמ' 1020; ס"ח תשי"ד, עמ' 41; תשכ"ב, עמ' 147.